

Respekt 14/2006 – 2.4.2006

Vědci o politice

Vúdú ekonomové na Blaníku

Udivuje mě, jak obrovský vliv má u nás „manipulativní žurnalistika“. Především MF Dnes a Lidové noviny, ale i jiná média, přinášejí obvykle velmi podjaté, selektivní zpravodajství a někdy až nehorázné komentáře (skutečně extrémním případem je K. Steigerwald). Jak je možné, že po celá poslední léta, kdy naše ekonomika fungovala lépe než kdy jindy, se novináři snažili přesvědčit čtenáře, že se země řítí do záhuby? Je tristní sledovat, jak se žurnalisté přímo třesou na to, aby mohli přinášet co nejvíce negativních zpráv, ať už se týkají politiky, ekonomiky, katastrof či neštěstí. Spousta vlivných novinářů ze zásady odsuzuje naprosto všechno, co vláda provede – ať už někomu přidá nebo ubere, ať se snaží zvýšit spoluúčasť pacientů nebo ji neměnit.

Snad ještě víc mě překvapují postoje a názory ODS. Pamatuji se dobře na bizarní nápady čelných představitelů této strany – nevstupovat do EU a místo toho se snažit o přičlenění k USA (jako Portoriko...), uzákonit vyrovnaný rozpočet, zrušit veškeré sociální dávky a nahradit je čtyřtisícovým příspěvkem pro každého od kolébky do hrobu, plně komercializovat zdravotnictví a spolehnout se přitom na blahodárné působení neviditelné ruky trhu. Zažili jsme jejich varování před fatálním zdražováním, likvidací zemědělství, ztrátou suverenity a masovým návratem sudetských Němců po vstupu do EU, sledovali jsme pokusy budit v den vstupu do EU blanické rytíře. Slyšel jsem v roce 1997 na vlastní uši tehdejšího premiéra říkat, že vědci si musí uvědomit, že tak dobře jako za komunistů se už nikdy nebudou mít, protože společnost je v podstatě nepotřebuje (ať si vědu platí soukromý sektor, pokud se mu k něčemu hodí). Čelný premiérův poradce Robert Holman nám tehdy vysvětloval, že podpora výzkumu je neracionální, protože máme komparativní výhodu v těžbě dřeva a vápence.

Od představitelů ODS jsme mnohokrát slyšeli také o tom, jak stát olupuje chudáky bohatší občany progresivním zdaněním a jak zhoubné a nespravedlivé by bylo zavádět majetková příznání pro ty naše spoluobčany, kteří si tu v potu tváře vydělali své stamiliony. Ale všechno tohle nebylo nic proti tomu, co sledujeme v posledních týdnech – z ODS se najednou stala strana, jejíž největší předností je hluboké sociální cítění. ODS objevila, jak snížit daňové zatížení všech a přitom zvýšit výdaje na všechno možné. Před lety nazval jeden americký prezidentský kandidát takový koncept „vúdú ekonomikou“.

Jaký z toho dělám závěr? Rozhodně nebudu volit ODS.

Václav Hořejší

Autor je ředitel Ústavu molekulární genetiky AV ČR